

ВІДКРИТИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

**Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра менеджменту**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Л.М. Шимановська-Діанич
(ініціали)
30 06 2022р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни «**ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ**»

Освітня програма	«Менеджмент і адміністрування»
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	магістр

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія управління бізнесом»
схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні
кафедри менеджменту
Протокол від 30 червня 2022 року № 7

Полтава 2022

Укладач програми:

Чайка Інна Петрівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту
Полтавського університету економіки і торгівлі

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Менеджмент і
адміністрування» спеціальності
073 «Менеджмент» ступеня магістр

 Я.О. Барібіна
(підпис) (ініціали, прізвище)

«30 » вересень 2000 року

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	7
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	11
Розділ 5. Оцінювання результатів навчання	16
Розділ 6. Інформаційні джерела	17
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни	19

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Психологія управління бізнесом»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> тренінг «Розвиток креативності як шлях до успіху», міжнародний менеджмент <i>Постреквізити:</i> ситуаційний менеджмент
Мова викладання	українська
Статус дисципліни – дисципліна циклу професійної підготовки обов'язкова	
Курс/семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	3 кредити ЄКТС/90 годин / 2 модуля
Денна форма навчання:	
Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр - 90 год. - лекції: 16 год. - семінарські заняття: 20 год - самостійна робота: 54 год - вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК	
Заочна форма навчання	
Кількість годин: – загальна кількість: 2 семестр – 46 год. - лекції: 2 семестр - 10 год. - практичні (семінарські, лабораторні) заняття:, 2 семестр - 6 год. - самостійна робота: 2 семестр – 46 год. - вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): 2 семестр - ПМК	

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування умінь психологічного аналізу особистості і міжособистісних взаємин у групах, вивчення засобів оптимального впливу на працівника для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Здійснити теоретичне обґрунтування основних психологічних закономірностей виникнення та розвитку управлінських відносин.
2. Розкрити психологію особистості в організації, її структуру та властивості, особливості розумових процесів, культури професійного мислення.
3. Виокремити психологічні аспекти інформаційного забезпечення управління та процесу прийняття рішень.
4. Розробити психологічний супровід зняття стресових станів.
5. Вміти приймати управлінські рішення на основі глибокого розуміння закономірностей психологічних процесів.
6. Оволодіти технікою оцінки особистості керівника та здійснення ефективного самоконтролю поведінки управлінця.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Комpetентності, якими повинен овладіти здобувач	Програмні результати навчання
<ul style="list-style-type: none"> • ЗК02. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) • ЗК04. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; • ЗК05. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); • СК05. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління • СК06. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми • СК08. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом 	<p>ПР 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.</p> <p>ПР 7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.</p> <p>ПР 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.</p> <p>ПР 11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.</p>

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ В БІЗНЕСІ

Тема 1. Психологія управління як самостійна сфера науки

Психологія управління як галузь психологічної науки, її роль і місце в системі психологічних наук. Завдання і проблеми психології управління. Принципи, функції та методи психології управління; поняття про людські ресурси і управлінські відносини.

Методи вивчення особистості в системі управління. Методи впливу на особистість. Методи вирішення управлінських завдань і прийняття управлінських рішень. Функції психології управління як науки: теоретико-пізнавальна, інформаційна, економічна, соціальна.

Тема 2. Психологія особистості менеджера

Біосоціопсихологічна сутність особистості, її основні потенціали: пізнавальні, ціннісні, творчі, комунікативні, художні. Основні психологічні школи вивчення особистості. Типологія особистості менеджера. Психологія особистості керівника. Концепції психології стосовно керівництва: психоаналітичний підхід; теорія рис особистості (теорія «орієнтації на великих особистостей», харизматична теорія, теорія інстинкту влади); ситуаційний підхід, що включає теорію лідерства як функцію групи; системний (синтетичний) підхіл, що включає теорію взаємозалежних чинників. Якості особистості керівника: професіоналізм, організаторський потенціал, організаторські здібності. Авторитет керівника. Характеристика, особливості, вплив темпераменту і характеру в управлінській діяльності. Управління людськими ресурсами як психологічна проблема. Психологія особистості підлеглого. Лідерство і керівництво в управлінській сфері. Психологічні особливості стилів керівництва. Теорії стилів менеджменту І. Адізеса. Делегування повноважень. Наставництво.

Мотивація як головна функція сучасної теорії та практики менеджменту. Теорії мотивації. Комунікативні засади управління людьми. Особистісно-психологічні засади основи комунікативної компетентності керівника. Етико-психологічні засади ділових відносин (комунікації) керівника з підлеглими. Психологія ділового спілкування в управлінні.

Тема 3. Психологія керівника (робота менеджера над собою)

Психологічний профіль ефективного керівника. Найважливіші якості менеджера. «Блокуючі установки свідомості», що роблять менеджера слабким.

Принципи мудрого ставлення до професії Гримак Л.П. і Кричевського Р.Л. Розвиток в собі рис особистості, здатної до самоактуалізації.

Тема 4. Психологія спілкування в організації. Маніпуляції в спілкуванні

Спілкування: види, структура, функції. Сприймання та розуміння у процесі спілкування. Спілкування як взаємодія. Рольова поведінка в діловому спілкуванні. Поняття маніпуляції у діловому спілкуванні. Основні типи маніпуляторів. Види маніпуляції у спілкуванні. Захист від маніпулятора: пасивний, активний. Асертивність, асертивна поведінка. Принципи контролю маніпуляції. Трикутник Карпмана. Психологічна самодіагностика. Психологічні технології створення довірливих взаємовідносин.

МОДУЛЬ 2. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІНСЬКИХ ВІДНОСИН НА ПІДПРИЄМСТВІ

Тема 5. Стиль і соціально-психологічні проблеми управління

Психологічні проблеми, що ускладнюють ділове спілкування. Стиль керівництва. Класична типологія стилю керівництва Курта Левіна (авторитарний, демократичний, нейтральний). Вибір оптимального стилю керівництва: ситуаційний підхід. Багатовимірні моделі стилів керівництва («управлінська решітка» Роберта Блейка та Джейн Моутон; «ситуаційна модель» Фреда Фідлера).

Форми влади над колективом, засоби впливу керівника на підлеглих. Авторитет, його особливості. Псевдоавторитет, його види та причини виникнення.

Тема 6. Організація і мала соціальна група як об'єкти управління

Мала соціальна група як соціально-психологічна характеристика організації. Організація як система. Порівняльний аналіз визначення колективу, малої соціальної групи та організації. Загальні управлінські якості малої соціальної групи. Типові обмеження, що протидіють ефективній роботі малої соціальної групи. Структури в групі. Взаємодія формальних та неформальних структур у малій соціальній групі.

Типи неформальних лідерів. Рекомендації щодо керівництва неформальними лідерами.

Тема 7. Механізми групової динаміки

Поняття групової динаміки. Фактори, що впливають на роботу групи. Характерні риси форм розвитку малої соціальної групи: дифузної групи, групи-асоціації, групи-кооперації, автономної групи, корпорації, колективу. Механізми групової динаміка: моделі стадій розвитку групи, модель емоційної динаміки групоутворення за І.П. Волковим, модель розвитку групи за Тімо Санталайнен, динаміка розвитку спеціально організованих груп. Динаміка розвитку неформальної групи та використання її у сфері управління.

Тема 8. Інформація і комунікація в управлінській діяльності

Психологічні аспекти інформаційного забезпечення процесу управління. Управлінська діяльність як постійні комунікативні зв'язки між членами трудового колективу. Система комунікацій, що забезпечує обмін інформацією. Схема організації комунікативного процесу. Загальна характеристика інформаційних потоків та їх психологічні особливості. Внутрішньокомунікативні сітки. Збитки інформації в процесі спілкування, інформаційні бар'єри спілкування та їх психологічні наслідки. Типи керівників за критерієм «орієнтація на інформацію знизу».

Тема 9. Психологія прийняття управлінських рішень.

Прийняття рішень як наукова проблема та центральний момент управлінської діяльності. Фактори впливу на процес прийняття рішень, вимоги до управлінських рішень.

Класифікація рішень за різними критеріями: широтою охоплення, строком дії, функціональною ознакою, змістом, ступенем новизни, рівнем визначеності проблем, які вирішуються тощо.

Психологічні ознаки процесу прийняття рішення: інтуїтивні рішення, рішення, що побудовані на судженнях, раціональні рішення. Етапи вироблення рішень. Методи організації групової дискусії. Моделі поведінки керівника у процесі прийняття управлінських рішень за В. Врумом та Ф. Йетеном. Фактори, що впливають на вибір поведінки керівника при прийнятті рішення. Правила прийняття рішень.

Тема 10. Психологія здоров'я і працездатності в роботі менеджера

Теорія трудової мотивації А. Маслоу та Ф. Херцберга. Види професійної деформації особистості менеджера: стрес, психічна втома (перевтома), емоційно-психічна напруга, професійні кризи (адаптація, синдром «емоційного вигорання», синдром «кінцевої зупинки», синдром «зворотного трансферу»). Об'єкт, предмет та завдання естетотерапії. Засоби та види естетотерапії.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4 – Тематичний план навчальної дисципліни «Психологія управління бізнесом»

Назва теми (лекцій) та питання теми (лекцій)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи психології управління в бізнесі					
Тема 1. Психологія управління як самостійна сфера науки <i>Лекція 1.</i> 1. Роль психології управління у системі підготовки менеджера. 2. Поняття управлінських відносин. 3. Методи вивчення особистості в системі управління. Методи впливу на особистість. 4. Поняття про людські ресурси та здатність до їхнього розвитку.	2	Тема 1. Психологія управління як самостійна сфера науки Семінарське заняття 1. 1. Психологія управління як сфера психологічної науки: сутність і значення поняття «психологія управління», «психологія», «управління», «психологія управління», роль, місце і значення в системі психологічних наук, зв'язок з іншими психологічними науками теоретичного і практичного спрямування, значення дисципліни «Психологія управління» для підготовки фахівців вищої кваліфікації. 2. Завдання і проблеми психології управління: основні завдання та проблеми психології управління в управлінській діяльності, особливості психології управління в Україні, психологія кадрової політики в управлінні, психологічні особливості діяльності керівника, соціально-психологічні аспекти управлінської діяльності; психологічні особливості створення іміджу організації та керівника. 3. Принципи і функції психології управління: загальна характеристика принципів психології управління - соціальні спрямованість, об'єктивність, системність, комплексність, гласність; основні функції - теоретико-пізнавальна, інформаційна, соціально-психологічна, етнопсихологічна, соціокультурна, прикладна і ін. 4. Поняття про людські ресурси і управлінські відносини: сутність та значення поняття «людські ресурси», загальна характеристика методів і етапів розвитку людських ресурсів.	2	Тема 1. Психологія управління як самостійна сфера науки 1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2620 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. <i>Питання на самостійне вивчення:</i> 1. Хто, на вашу думку, зробив значний внесок в розвиток психології та психології управління. Відповідь обґрунтуйте і законспектуйте. 2. Визначте особливості розвитку психології управління в Україні. Наведіть перелік переваг і недоліків у чинній системі. 3. Зробіть порівняльну характеристику психології та психології управління. Охарактеризуйте основні етапи розвитку цих двох дисциплін і їх положень.	6

<p>Тема 2. Психологія особистості менеджера <i>Лекція 2.</i></p> <p>1. Біосоціопсихологічна сутність особистості, її основні потенціали: пізнавальні, ціннісні, творчі, комунікативні, художні. 2. Типологія особистості менеджера. 3. Мотивація як головна функція сучасної теорії та практики менеджменту. Теорії мотивації.</p>	2	<p>Тема 2. Управління власними емоціями у професійній діяльності <i>Семінарське заняття 2</i></p> <p>1. Особистість у вимірах сучасної психолого-управлінської науки: сутність і особливості понять «людина», «особистість», «індивід» і «індивідуальність», особливості темпераменту менеджера, основні риси характеру менеджера, провідні здібності менеджера, риси характеру, які визначають професійну непридатність менеджера. 2. Типологія особистості: за способами вирішення виробничих завдань, в залежності від зовнішнього вигляду, за домінуванням певного інстинкту; основні потенціали особистості (пізнавальні, ціннісні, творчі, комунікативні та художні), основні сфери особистості. 3. Визначення характерних особливостей основних типів темпераменту в управлінській діяльності.</p>	2	<p>Тема 2. Управління власними емоціями у професійній діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> Опрацювати матеріал лекції та питання, винесені на самостійне вивчення Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2620 Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. <p><i>Питання на самостійне вивчення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Методи вивчення особистості. Складання характеристики особистості. Типологія особистості по Кречмер-Ананьеву. Особливості темпераменту менеджера. Поведінка керівника в спілкуванні з підлеглими різних типів темпераменту. 	6
<p>Тема 3. Психологія керівника (робота менеджера над собою)</p>	-	<p>Тема 3. Психологія керівника (робота менеджера над собою) <i>Семінарське заняття 3</i></p> <p>1. Психологічний профіль ефективного керівника. 2. Найважливіші якості менеджера. 3. Основний зміст теорії лідерства Ф. Фідлера. 4. Основні теорії виникнення і сутності лідерства.</p>	2	<p>Тема 3. Психологія керівника (робота менеджера над собою)</p> <ol style="list-style-type: none"> Опрацювати питання, винесені на самостійне вивчення Виконати практичні завдання (кейсстадії) для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2620 Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. <p><i>Питання на самостійне вивчення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Хто такий «парадоксальний керівник»? 	6
<p>Тема 4. Психологія спілкування в організації. Маніпуляції в спілкуванні <i>Лекція 3</i></p> <p>1. Спілкування: види, структура, функції. Спілкування як взаємодія. 2. Сприйняття і розуміння у процесі спілкування. 3. Характеристика маніпуляцій в спілкуванні і механізми їх нейтралізації в спілкуванні. 4. Психологічні технології створення довірливих взаємин.</p>	2	<p>Тема 4. Психологія спілкування в організації. Маніпуляції в спілкуванні <i>Семінарське заняття 4</i></p> <p>1. Спілкування - види, структура, функції: визначення понять «спілкування», «трансакція»; характеристика структури і функцій спілкування; особливостей спілкування як взаємодії між людьми. 2. Сприйняття і розуміння в процесі спілкування: визначення понять «розуміння», «сприйняття», «спостереження», закономірності перебігу процесів сприйняття і розуміння в спілкуванні. 3. Характеристика маніпуляцій в спілкуванні: визначення понять «маніпуляція», «переконання», «психологічні прийоми» (організаційно-процедурні виверти; психологічні прийоми; логічні виверти). 4. Механізми нейтралізації маніпуляцій в спілкуванні: основні методи і рекомендації нейтралізації маніпуляцій; методи впливу на людей за допомогою маніпуляцій. 5. Психологічні технології створення довірливих взаємин.</p>	2	<p>Тема 4. Психологія спілкування в організації. Маніпуляції в спілкуванні</p> <ol style="list-style-type: none"> Опрацювати матеріал лекції та питання, винесені на самостійне вивчення Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2620 Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. <p><i>Питання на самостійне вивчення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Особливості міжособистісного сприйняття в процесі управління Принципи ефективного ділового спілкування по Д. Карнегі. Методика «гіпнозу М. Еріксона» як психологічний управлінський вплив на людину. 	4

<p>Тема 5. Стиль і соціально-психологічні проблеми управління</p> <p><i>Лекція 4</i></p> <p>1. Стиль управління. Класична типологія Курта Левіна. 2. Багатовимірні моделі стилів управління. 3. Вибір оптимального стилю управління. 4. Психологічні проблеми і принципи ефективного управління.</p>	2	<p>Тема 5. Стиль і соціально-психологічні проблеми управління</p> <p><i>Семінарське заняття 5</i></p> <p>1. Стиль управління. Класична типологія Курта Левіна. 2. Вибір оптимального стилю управління. 3. Багатовимірні моделі стилів управління. 4. Психологічні проблеми і принципи ефективного управління. 5. Сутність, значення, форми та види влади, авторитету, псевдоавторитета.</p>	2	<p>Тема 5. Стиль і соціально-психологічні проблеми управління</p> <p>1. Опрацювати матеріал лекції та питання, винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2620 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою.</p> <p><i>Питання на самостійне вивчення:</i></p> <p>1. Принципи ефективного керівництва. 2. Причини виникнення псевдоавторитетів.</p>	6
<p>Тема 6. Організація і мала соціальна група як об'єкти управління</p> <p><i>Лекція 5</i></p> <p>1. Мала соціальна група як соціально-психологічна характеристика організації. 2. Загальні управлінські якості малої соціальної групи. 3. Типові обмеження, які протидіють ефективності роботи колективів. 4. Структури в групах.</p>	2	<p>Тема 6. Організація і мала соціальна група як об'єкти управління</p> <p><i>Семінарське заняття 6</i></p> <p>1. Мала соціальна група як соціально-психологічна характеристика організації: історія дослідження та визначення сутності організації, малої соціальної групи, колективу, класифікація; порівняльна характеристика групи і колективу. 2. Загальні управлінські якості малої соціальної групи: спрямованість, організованість, мікроклімат, референтність, інтелектуальна активність, емоційна і вольова комунікативність, основні зовнішні та внутрішні ознаки групи і колективу. 3. Типові обмеження, які протидіють ефективності роботи колективів. 4. Структури в групах: соціальна, функціональна, соціально-демографічна, професійно-кваліфікаційна, структура «впливу», структура «очікування», структура «симпатій» тощо, міжособистісні відносини, особливості роботи з неформальними лідерами в колективі</p>	2	<p>Тема 6. Організація і мала соціальна група як об'єкти управління</p> <p>1. Опрацювати матеріал лекції та питання, винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2620 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою.</p> <p><i>Питання на самостійне вивчення:</i></p> <p>1. Основний зміст «Хоторнського» експерименту Елтона Мейо. 2. Особливості моделі управління неформальною групою по Джорджу Хоманну.</p>	6
<p>Тема 7. Механізми групової динаміки</p> <p><i>Лекція 6</i></p> <p>1. Поняття групової динаміки. 2. Механізми групової динаміки. 3. Характеристика основних моделей розвитку груп (моделі Майка Вудкока і Дейва Френсіса, І. П. Волкова, Тімо Санталейнен). 4. Динаміка розвитку спеціально організованих груп і їх використання в сфері управління.</p>	2	<p>Тема 7. Механізми групової динаміки.</p> <p><i>Семінарське заняття 7</i></p> <p>1. Поняття групової динаміки: сутність, значення, особливості та характеристика групової динаміки; фактори, які впливають на роботу групи. 2. Механізми групової динаміки: визначення поняття «механізм групової динаміки», «конформізм» і їх специфіка; види і характеристика груп (дифузна, номінальна група, група-автономія, група-кооперація, група-асоціація); основні протиріччя, які впливають на розвиток групи. 3. Характеристика основних моделей розвитку груп: моделі Майка Вудкока і Дейва Френсіса, І. П. Волкова, Тімо Санталейнена. 4. Динаміка розвитку спеціально організованих груп і їх використання в сфері управління.</p>	2	<p>Тема 7. Механізми групової динаміки.</p> <p>1. Опрацювати матеріал лекції та питання, винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2620 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою.</p> <p><i>Питання на самостійне вивчення:</i></p> <p>1. Рівень розвитку групи за різними критеріями. 2. Відмінність конформізму від інших соціально-психологічних впливів на особистість інших людей. 3. Соціально-психологічна сутність поняття «групова меншість».</p>	6

Тема 8. Інформація і комунікація в управлінській діяльності <i>Лекція 7</i>	2	Тема 8. Інформація і комунікація в управлінській діяльності <i>Семінарське заняття 8</i>	2	Тема 8. Інформація і комунікація в управлінській діяльності	6
1. Загальна характеристика інформаційних потоків і їх психологічні особливості. 2. Комунікації: сутність, роль, структура. 3. Збитки інформації в процесі спілкування. Комуникативні бар'єри. 4. Типи керівників за критерієм «орієнтація на інформацію знизу».		1.Загальна характеристика інформаційних потоків і їх психологічні особливості. 2.Цілі комунікації і її структура: сутність поняття «комунікація», «комунікатор», «реципієнт», «зворотний зв'язок», система комунікацій і організація комунікативного процесу. 3.Збитки інформації в процесі спілкування. Комуникативні бар'єри: психологічні основи походження чуток, психологічні та інформаційні бар'єри спілкування і їх психологічні наслідки, внутрішньокомуникативні сітки. 4.Типи керівників за критерієм «орієнтація на інформацію знизу».		1. Опрацювати матеріал лекції та питання, винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2620 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. <i>Питання на самостійне вивчення:</i> 1.Психологічні аспекти інформаційного забезпечення процесу управління. 2.Психологічні основи походження чуток.	
Тема 9. Психологія прийняття управлінських рішень <i>Лекція 8</i>	2	Тема 9. Психологія прийняття управлінських рішень <i>Семінарське заняття 9</i>	2	Тема 9. Психологія прийняття управлінських рішень	4
1. Прийняття рішень як наукова проблема. 2. Класифікація рішень і етапи їх вироблення. 3. Методи організації групової дискусії. 4. Моделі поведінку керівника в процесі прийняття рішення.		1.Етапи розробки і прийняття управлінських рішень. 2.Фактори впливу на процес прийняття управлінських рішень. 3.Вимоги до управлінських рішень: сутність, значення та особливості.		1. Опрацювати матеріал лекції та питання, винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2620 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою.	
Тема 10. Психологія здоров'я і працевдатності в роботі менеджера	-	Тема 10. Психологія здоров'я і працевдатності в роботі менеджера <i>Семінарське заняття 10</i>	2	Тема 10. Психологія здоров'я і працевдатності в роботі менеджера	4
		1. Теорія трудової мотивації А. Маслоу та Ф. Херцберга. 2. Види професійної деформації особистості менеджера. 3. Спосіб життя, відпочинок, харчування успішного менеджера. 4. Основні форми, види і засоби естетотерапевтичного впливу на особистість менеджера.		1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання (кейсстадії) для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2620 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. 4. У дистанційному курсі пройти тестування за темою <i>Питання на самостійне вивчення:</i> 1. Способи, які допоможуть людині впоратися з емоційним перевантаженням (стресом).	
	16		20		54

Розділ 5 «Система оцінювання знань студентів»

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1–4). Відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу семінарських занять (5 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); доповіді з рефератами та їх обговорення (5 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 5–8) Відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу семінарських занять (5 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); доповіді з рефератами та їх обговорення (5 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Бакаленко О.А. Психологія управління: навч. посібник. Харків, ХНУРЕ. 2020. 120 с. URL: <http://surl.li/lbabp>
2. Жавнерчик О.В. Психологія управління: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 161с. URL: <http://surl.li/lbabl>
3. Карамушка Л. М. Психологія управління: Навчальний посібник. К.: Міленіум, 2003.
4. Манн Д.Д., Уэбб Б. Приціл. Як приймати кращі рішення, коли весь світ проти тебе. Yakaboo Publishing, 2018.
5. Орбан-Лембrik Л.Е. Психологія управління: Посібник. К.: Академвидав, 2003.
6. Савельєва В.С. Психологія управління: Навчальний посібник. К.: В.Д. Професіонал, 2005.
7. Сергієнко Л.П. Основи наукових досліджень у психології. Кваліфікаційні та дипломні роботи: Навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Професіонал», 2009.
8. Стадник В.В., Йохна М.А. Менеджмент: Підручник. Вид 2-ге. вип. доп. К.: Академвидав, 2007.
9. Угрин О.Г. Психологія управління: практичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 164 с. URL: <http://surl.li/hbsil>

Додаткові

1. Чайка І.П. Розвиток споживачів у маркетинговому управлінні підприємством. *European Journal of Economics and Management*. 2017. № 3. С. 101-106. URL: <https://core.ac.uk/reader/300245790>
2. Чайка І.П. Формування системи реагування на потреби споживачів у закладі вищої освіти. *Галицький економічний вісник*. № 3 (64). 2020. С. 59-67. URL: <http://surl.li/lsfxi>
3. Чайка І.П. Формування системи реагування на потреби споживачів у закладі вищої освіти. *Галицький економічний вісник Тернопільського національного технічного університету*. Випуск 3. 2020. С. 59-67. URL: <http://surl.li/lsztg>
4. Чайка І.П. Дослідження пріоритетних потреб споживачів послуг методом «Модель Кано». *Науковий вісник PUET: Economic Sciences*. № 2 (80). 2017. С. 152-163. URL: <http://surl.li/lsztr>
5. Хміль Ф. І. Управління персоналом : підручник для студентів ви-щих навчальних закладів. К. : Академвидав, 2006. 488 с.
6. Ходаківський Є. І. Психологія управління: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2008. 608 с.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів: мультимедійні презентації, програмний засіб «OpenTest 2.0». Тестування проводиться під час підсумкового контролю знань, дистанційни курс на платформі Moodle.